

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ

Τήν Κυριακήν, 17^{ην} / 30^{ήν} Μαΐου 2021, έωρτάσθη υπό τοῦ Πατριαρχείου ἡ έορτή τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος εἰς τό έν Νεαπόλει τῆς Σαμαρείας προσκύνημα τοῦ Φρέατος τοῦ Ἰακώβ.

Κατά τήν έορτήν αὐτήν ἡ Ἐκκλησία ὅλη, ἰδίᾳ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων, ποιεῖται μνήμην τοῦ γεγονότος τῆς συναντήσεως καί συνομιλίας τῆς Σαμαρείτιδος γυναικός έκ τῆς κώμης Συχάρ μετά τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τό Φρέαρ τοῦ Ἰακώβ, ὅτε ὁ Κύριος καί ἀπεκάλυπεν αὐτῇ τά τοῦ βίου αὐτῆς καί ὅτι Οὗτος εἶναι ὁ Μεσσίας ὁ Χριστός, ὁ ὁμιλῶν μετ' αὐτῆς καί ὅτι Πνεῦμα ὁ Θεός καί τούς προσκυνοῦντας Αὐτόν έν Πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν οὔτε έν Γαριζίν οὔτε έν Ἱεροσολύμοις, (Ἰω. 6', 5-42).

Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Εὐαγγελικοῦ σωτηρίου γεγονότος τούτου έτελέσθη θεία Λειτουργία εἰς τόν ὑπερθεν τοῦ Φρέατος ἀνεγερθέντα υπό τοῦ ἡγουμένου Ἀρχιμανδρίτου π. Ἰουστίνου μεγαλοπρεπῇ καί περικαλλῇ Ναόν τῆς πιστευσάσης εἰς τόν Κύριον καί μαρτυρησάσης αὐτῆς καί τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας αὐτῆς, τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς Ἀγίας Ἀνατολῆς, Ἀγίας Φωτῶς, Ἀγίας Φωτίδος, Ἀγίας Παρασκευῆς, Ἀγίας Κυριακῆς καί τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς Ἀγίου Φωτεινοῦ καί Ἀγίου Ἰωσή.

Μετά τοῦ Πατριάρχου συνελειτούργησεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βόστρων κ. Τιμόθεος, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχος Ἀγιοταφῖται Ἱερομόναχοι καί Ἀραβόφωνοι Πρεσβύτεροι καί διάκονοι ψαλλόντων τοῦ ἱατροῦ Γιακούμπι καί ἄλλων ψαλτῶν τῶν ὁμόρων ένοριῶν καί μετεχόντων πολλῶν πιστῶν ἰθαγενῶν καί προσκυνητῶν ἐξ Ἱερουσαλήμ καί τῶν περιοχῶν τῆς Νεαπόλεως, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα.

Εἰς τό Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Μακαριώτατος ἐκήρυξε διά τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

Ἐπί τό Φρέαρ ὡς ἦλθεν ἡ Σαμαρεῖτις ἡρώτα τόν εὐσπλαγχνον παράσχου μοι τό ὕδωρ τῆς πίστεως καί λήψομαι τῆς κολυμβήθρας τά νάματα ἀγαλλίασιν καί λύτρωσιν. Ζωοδότα Κύριε, δόξα σοι», ἀναφωνεῖ ὁ ὕμνωδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοί έν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καί τῆς ἀθανασίας, Χριστός ὁ Θεός ἡμῶν, συνήγαγε πάντας ἡμᾶς έν τῷ ἱερῷ τούτῳ προσκυνήματι τοῦ Φρέατος τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ, ἔνθα ἡ Σαμαρεῖτις γυνή συνήντησε τόν Κύριον, ἵνα πασχαλίως έν δοξολογία καί εὐχαριστίᾳ έορτάσωμεν τήν τῆς Σαμαρείτιδος έορτήν.

Κατά τήν συνάντησίν Του ὁ Χριστός μετά τῆς Σαμαρείτιδος ἐπί τῇ πηγῇ τοῦ Ἰακώβ, ἔνθα «ὁ Ἰησοῦς κεκοπιακῶς έκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπί τῇ πηγῇ», (Ἰωάν. 4,6) εἶπεν αὐτῇ: «πᾶς ὁ πίνων έκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· ὃς δι' ἂν πίη έκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγώ δώσω αὐτῷ, οὐ μή διψήσῃ εἰς τόν αἰῶνα, ἀλλά τό ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται έν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς

ζωήν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τό ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ ...», (Ἰωάν. 4, 13-15).

Ἑρμηνεύων τοὺς ὡς ἄνω λόγους τοῦ Κυρίου ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγει: πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι «ὡς ὕδωρ τὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Χάριν ὁ Σωτὴρ ἀποκαλεῖ. Ἐάν τις γίνῃ μέτοχος τῆς Χάριτος ταύτης, τότε θὰ ἔχῃ ἀναπηγάζουσιν εἰς τὸν ἑαυτὸν του τὴν χορηγίαν τῶν θείων μαθημάτων, δηλονότι τὴν δύναμιν τῆς διδασκαλίας τῶν ἁγίων Γραφῶν. Οὗτος θὰ εἶναι ἱκανὸς νὰ νουθετῇ μετ' εὐκολίας αὐτοὺς, οἱ ὅποιοι διψοῦν διὰ τὸν θεῖον καὶ οὐράνιον λόγον. Τοιοῦτοι ἦσαν κατὰ τὴν ἐπίγειον ζωὴν αὐτῶν οἱ ἅγιοι Προφῆται καὶ Ἀπόστολοι καὶ οἱ κληρονόμοι / διάδοχοι τῆς λειτουργίας [=ἀποστολῆς] αὐτῶν.

Αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς Χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐγένετο κοινωνὸς καὶ μέτοχος ἡ Σαμαρεῖτις κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου «ἀλλὰ τό ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον», (Ἰω. 4,14).

Σημειωτέον δέ ὅτι ἡ Σαμαρεῖτις δέν ἦτο εἰς θέσιν νὰ κατανοήσῃ τὴν βαθυτέραν σημασίαν τῶν λόγων τοῦ Κυρίου· ἐν τούτοις ὁ Ἰησοῦς ἀπεκάλυψε τὸν ἑαυτὸν Του εἰς αὐτήν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής: «Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα· λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι», (Ἰωάν. 4, 25-26). Ὅντως ὁ Χριστὸς οὐχὶ μόνον ἐφάνέρωσε τὸν ἑαυτὸν Του, ἀλλὰ ἐδίδαξεν αὐτῇ τὴν ἀλήθειαν τὴν κηρυττομένην καὶ ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ (Γ' Βασιλ. 8,27), «ὅτι Πνεῦμα ὁ θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν Πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», (Ἰωάν. 4,24).

Λέγομεν τοῦτο διότι, ὡς ἐπισημαίνει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ὁ Χριστὸς δέν ἀποκαλύπτεται μόνον εἰς ἀγραμμάτους ἀνθρώπους ὡς τοὺς Ἀποστόλους, οἵτινες ἦσαν ἀλιεῖς ἢ εἰς ἀμαθεῖς καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ἀμαρτάνοντας ὡς ἡ Σαμαρεῖτις γυνή, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀνθρώπους τῶν ὁποίων αἱ ψυχαὶ διψοῦν διὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐντός αὐτῶν τῶν ψυχῶν ἔχει γεννηθῇ ἡ πίστις διὰ τὴν γνῶσιν τῶν τελειοτέρων μυστηρίων. «Οὐ ταῖς ἀπαιδεύτοις ψυχαῖς ἢ καὶ ἀμαθέσι παντελῶς ἑαυτὸν ἀνακαλύπτει Χριστός, ἀλλ' ἐκείναις μᾶλλον ἐπιλάμπει καὶ φαίνεται, αἵπερ ἂν εἶεν ἤδη πρὸς τό βούλεσθαί τι μαθεῖν ἐτοιμότεραι, καὶ τῆς πίστεως τὴν ἀρχὴν ἐν ἀπλοῖς ὠδίνουσιν λόγοις πρὸ τῶν τελειοτέρων ἐπείγονται γνῶσιν».

Μέ ἄλλα λόγια, ὁ Χριστὸς, «ὅς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α' Τιμ. 2,4), προκαλεῖ τρόπον τινὰ τὴν Σαμαρεῖτιδα, οὕτως ὥστε νὰ μὴν μείνῃ εἰς τὴν εἰσαγωγικὴν τὴν ἀπλὴν πίστιν αὐτῆς, ἀλλὰ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν πίστιν τὴν τελείαν, τὴν ὁδηγοῦσαν εἰς τὴν θέωσιν, δηλονότι εἰς τό ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ φωτισμὸν αὐτῆς, ὅπερ καὶ ἐγένετο, διότι αὕτη ἀνεδείχθη ἰσαπόστολος καὶ μάρτυς τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν ζωηράν ἐπιθυμίαν τῆς τελείας πίστεως διατυπώνει ἐναργέστατα ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος ἐν τῇ πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῇ αὐτοῦ γράφων: «Ὁ ἐμός ἔρως ἐσταύρωται καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί πῦρ φιλόῦλον· «ὕδωρ δέ ζῶν» (Ἰωάν. 4,10) καὶ λαλοῦν ἐν ἐμοί ἔσωθέν μοι λέγον· δεῦρο πρὸς τὸν Πατέρα. Οὐχ ἡδομαι [= δέν εὐχαριστοῦμαι] τροφῇ φθορᾶς, οὐδέ ἡδοναῖς τοῦ βίου τούτου. Ἄρτον θεοῦ θέλω, ὃ ἔστιν σὰρξ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἐκ σπέρματος Δαυὶδ καὶ πόμα θέλω τό αἶμα Αὐτοῦ, ὃ ἔστιν ἀγάπη ἁφθαρτος».

Ἡ Σαμαρεῖτις γυνή, ἡ ὕστερον ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ φωτεινὴ κατονομασθεῖσα, ἥτις καὶ

τόν τοῦ μαρτυρίου στέφανον ἐπὶ τοῦ Ῥωμαίου Αὐτοκράτορος Νέρωνος ἀνεδήσατο, συγχορεύει μετὰ πάντων τῶν ἁγίων ἐν οὐρανοῖς.

Ἡ ἁγία Φωτεινή οὐκ ἐπαύσατο εὐαγγελιζομένη ἡμῖν τόν ὀρθόν τρόπον τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνήσεως τοῦ Θεοῦ Πατρός (Ἰωάν. 4,24) ἀφ' ἑνός καὶ τόν ἐν εὐσεβείᾳ καὶ φόβῳ Θεοῦ, τοὔτέστιν ἐν πράξει καὶ θεωρίᾳ διάγοντα χριστιανικόν βίον ἡμῶν, ἀφ' ἑτέρου.

Λέγομεν τοῦτο, διότι «οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. 7,21), λέγει Κύριος. Ἐπιτιμῶν δέ ὁ Ἰησοῦς αὐτούς, τῶν ὁποίων τὰ διανοήματα, αἱ ἐπιθυμίαι καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν εἶναι ἀλλότρια τοῦ Θείου θελήματος, λέγει ἐπικαλούμενος τόν Προφήτην Ἡσαΐαν: «ἐγγίξει μοι ὁ λαός οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τοῖς χεῖλεσι μέ τιμᾷ, ἡ δέ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δέ σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων», (Ματθ. 15, 8-9/Ἠσ. 29,13).

Μέ ἄλλα λόγια, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἡ ἐορτίως τιμωμένη σήμερον Σαμαρεῖτις γυνὴ ἀποτελεῖ ὑπόδειγμα μιμήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐνδιαφέρον μας διὰ τὰς ἀληθείας τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως καὶ παραδόσεως καὶ τῆς ὑγιοῦς λατρείας τοῦ Θεοῦ.

Ἡμεῖς τόν ἐκ τῆς Παρθένου Θεοτόκου τεχθέντα Θεόν καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν ἐν Πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνοῦντες ἐν μετανοίᾳ καὶ ταπεινώσει καρδίας εὐχαριστήσωμεν καὶ μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ εἴπωμεν: «Υἷωρ ὑπάρχεις ζωῆς ἐβόα Χριστῷ ἡ Σαμαρεῖτις· πότισον οὖν με Λόγε διψῶσαν πάντοτε, σοῦ τὴν θείαν Χάριν, ὅπως μηκέτι Ἰησοῦ Κύριε ἀγνωσίας κρατῶμαι αὐχμῷ, ἀλλὰ κηρύττω σου τὰ μεγαλεῖα», Ἀμήν. Χριστός Ἀνέστη.

Εἰς τὸ τέλος τῆς ἐορτῆς ὁ ἡγούμενος Ἀρχιμανδρίτης Ἰουστῖνος παρέθεσε δεξίωσιν καὶ τράπεζαν εἰς τὴν ὁποίαν προσεφώνησεν ὁ Μακαριώτατος ὡς ἔπεται:

«Τάδε λέγει Κύριος τῇ Σαμαρεΐτιδι· εἰ ἦδεις τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, δός μοι ὕδωρ πιεῖν, σύ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκέ σοι πιεῖν, ἵνα μὴ διψήσῃς εἰς τὸν αἰῶνα λέγει Κύριος»

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος,

Ἐντιμότατε Πρόεδρε,

Ὅσιολογιώτατε Ἀρχιμανδριῖτα Πάτερ Ἰουστῖνε,

Σεβαστοί ἅγιοι Πατέρες καὶ Ἀδελφοί,

Εὐχαριστήσωμεν τῷ ἐκ Τάφου Ἀναστάντι Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, τῷ ἀξιώσαντι ἡμᾶς ἐορτᾶσαι Πασχαλῶς τὴν ἐορτὴν τῆς Σαμαρεΐτιδος γυναικός ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ τόπῳ τῆς πηγῆς τοῦ Ἰακώβ, ἔνθα ἡ Σαμαρεῖτις ἔπινε ἐκ τῶν πνευματικῶν ναμάτων τῆς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ.

Ἡ δωρεὰ αὕτη τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸ συγκροτοῦν καὶ συνέχον ὅλον τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας, δηλονότι τὸ Σῶμα τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ. Τό δέ μέγεθος τῆς θείας ταύτης δωρεᾶς, δέν δύναται νὰ ἐκφρασθῇ μέ λόγους, ὡς λέγει ὁ Θεῖος Παῦλος: εὐχαριστῶν τόν Θεόν «Χάρις δέ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ

ἀνεκδιηγῆται αὐτοῦ δωρεᾶ», (Β΄ Κορ. 9,15).

Ἡμεῖς, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί ἐν Χριστῷ, μέλη ὄντες τοῦ Τιμίου Σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐγενόμεθα κοινωνοί καί μέτοχοι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δηλονότι τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου, (Πρβλ. Ἑβρ. 6,4) διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος.

Τὴν ἐπουράνιον ταύτην δωρεάν κατέχει ἡ ἀγία ἡμῶν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία διὰ μέσου τῶν αἰώνων δίδει τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀπείρου ἀγάπης καί φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ κόσμῳ γενικώτερον καί τῆς περιοχῆς ἡμῶν ειδικώτερον. Τὴν ἀνεκτίμητον ταύτην δωρεάν τῆς κλήσεως ἡμῶν εἰς Χριστόν καί τὴν Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ καλούμεθα νὰ ἀναγνωρίσωμεν, ἰδιαιτέρως κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, δηλονότι τοῦ καιροῦ τῆς ἀκαταστασίας καί ἀποστασίας, ἀκούοντες εἰς τὰς προτροπὰς τοῦ μακαρίου Παύλου λέγοντος: «οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνηστὴρ ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καί ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τό εἶδέναι ὑμᾶς τίς ἐστὶν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καί τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις», (Ἐφ 1, 16-18).

Παρακαλέσωμεν τὴν σήμερον τιμωμένην Σαμαρείτιδα γυναῖκα, τὴν ἀναδειχθεῖσαν μάρτυρα τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ τοῦ νέου συμμάρτυρος αὐτῆς ἁγίου Φιλουμένου τοῦ Ἀγιοταφίτου μεσιτεύωσι Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν ὑπὲρ πάντων ἡμῶν καί ὑπὲρ εἰρήνης ἐν τῇ ἀγίᾳ Γῇ, προσέτι δέ ὑπὲρ ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς λοιμώδους νόσου τῆς covid -19.

Χριστὸς Ἀνέστη! Ἔτη πολλά.

Ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς